

Til alle ledere på MBUs leirer

Takk for at du har sagt ja til å være leder på leir!

MBUs visjon er å skape fellesskap hvor barn og unge blir kjent med Jesus og vokser i tro. I dette arbeidet er leirvirksomheten et av våre viktigste satsningsområder. Vi er derfor veldig takknemlige for at du vil være leder på en av våre leirer.

I dette dokumentet ønsker vi å gi deg noen tips til hva det vil si å være leder på leir og si noe om hva MBU forventer av deg som leder. Du finner også retningslinjer for håndtering av uforutsette hendelser.

Før leiren ber vi deg printe ut dette dokumentet og skrive under på at du har lest det og vil følge retningslinjene etter beste evne. Leirsjef vil samle inn underskriftene på leiren.

GENERELLE RETNINGSLINJER

➤ Om lederes ansvar

I forkant skal du være med på å utforme leiren. Responder på utfordringer fra leirsjefen og si hva du ønsker å bidra med. Kom med innspill! Har du noen gode idéer for hvordan akkurat denne leiren skal bli ekstra bra?

Under leiren får du ansvar for ulike aktiviteter, samtalegruppe, matlaging, nattevakt eller liknende. Dette blir dere i lederteamet enige om på forhånd. Vær med på det som er av program, og still presis!

Du har ansvar for å passe på at deltagerne har det bra, og å gjøre det du kan for at dette skjer. Prøv å være i godt humør og bidra til at det blir god stemning. Husk at du er leder under hele leiren, og at du ikke har "fri" når du ikke har ansvar på en aktivitet. Sett i gang samtalen rundt et bord, få med noen som sitter alene osv.

Du må også ha øynene åpne for om noen av de andre lederne kanskje trenger hjelp til noe. Er det noen løse oppgaver som trenger å gjøres? Samarbeid gjør veien lettere.

Etter leiren vil vi gjerne at du fyller ut en evaluering på nettet (www.surveymonkey.com) MBU-konsulentene sender ut en mail med innloggingsinformasjon. Din tilbakemelding er viktig for å gjøre fremtidige leirer enda bedre!

➤ Om å være et forbilde

I kraft av å være leder på leir blir du automatisk et forbilde for deltagerne. Det er opp til deg om du er et godt forbilde. Her følger noen tips:

- Bidra til å overholde reglene dere har satt. Ønsker du at deltagerne skal følge disse, er det viktig at du også gjør det.

- Snakk positivt om andre ledere og deltagere.
- Pass på at oppførselen din ikke gjør deltagerne utrygge. Tenk over hva du spøker med og sier til andre.
- Ikke vær påståelig, og ha respekt for at mennesker har ulike synspunkter.
- Som nevnt innledningsvis, er MBUs visjon «å skape fellesskap hvor barn og unge blir kjent med Jesus og vokser i tro». Det er viktig at du som leder tør å vise hva du tror på. Fortell gjerne din troshistorie, delta i bønn og lovsang. Det er selvsagt helt greit om du har utfordringer med din egen tro, men husk på hva visjonen vår er og hva vi ønsker å gjøre for deltagerne.
- Det er ikke tillatt med alkohol, røyk, snus eller ulovlige rusmidler på MBUs leirer.

➤ **Om taushetsplikt**

Som leder har du et ansvar for eventuelle personlige opplysninger du blir kjent med om hver enkelt deltager før, under og etter leiren. Det er en selvfølge at du ikke deler dette med andre leirdeltagere, og du bør også vurdere hvilke opplysninger du deler med de andre lederne. Enkelte ting bør alle ledere kjenne til, for eksempel helsemessige forhold som må tas hensyn til under leiren. Andre ting kan være naturlige å holde for seg selv, eventuelt drøftes med leirsjef eller leirprest.

Som leder på leir har du ikke skrevet under på noen formell taushetsplikt. I fortrolige samtaler med deltagere kan du få informasjon som du synes er vanskelig å håndtere selv, eller du kan komme i situasjoner hvor deltagere forteller om alvorligere forhold som du er nødt til å bringe videre. Det er derfor svært viktig ikke å love i starten av en samtale at "dette skal jeg ikke si til noen" – det kan man ikke vite før man kjenner innholdet. Får du kjennskap til noe du tror det er viktig at andre orienteres om, skal du ta det opp med leirprest eller leirsjef, slik at dere sammen kan vurdere hvordan saken skal bringes videre.

➤ **Om forholdet mellom leder og deltager**

En leder har en maktposisjon overfor en deltager. Det er derfor uakseptabelt med kjæresteforhold mellom leder og deltager.

Pass på at du ikke gjør noe som andre kan oppfatte som krenkende. Er du i tvil, er det tryggest å la være eller diskutere med andre ledere om hva de synes er riktig. La deltagerne i størst mulig grad få ta initiativ til fysisk kontakt/ klemming. Det er forskjell på å "få" og å "ta" en klem. Vis respekt! Noen ganger passer det seg å gi en klem, andre ganger ikke. Som leder er det ditt ansvar å skille mellom disse.

Ved bruk av trygghetsøvelser er det viktig at disse skaper trygghet og ikke usikkerhet. Ikke minst gjelder dette ved "påtvunget" kroppskontakt. Det samme gjelder i lek. Sørg for å ha

sensur på underholdningskvelder og liknende, slik at dere unngår leker som kan virke grenseoverskridende. Ikke kommenter andres kropp eller bruk vulgært språk.

Ved godnattrunder skal man ideelt sett være to ledere som går sammen. Hvis dette blir vanskelig å gjennomføre, skal kvinnelig leder gå til jentene og mannlig leder til guttene.

I en sjelesorg/ forbønnsituasjon kan det være lurt å sitte i et rom som ikke er avstengt. Bruk gjerne et rom med fratrukket gardiner, dør på gløtt eller liknende. Som hovedregel skal leder og deltager være av samme kjønn i en slik setting.

Under en leir kan det lett opprettes et tillitsforhold mellom ledere og deltagere som vil strekke seg ut over denne ene leiren, for eksempel ved at en deltager senere tar kontakt med ting han/hun sliter med i hverdagen og bruker lederen som en voksen han/hun stoler på. Det er ikke en leirleders plikt å ivareta omsorgen for deltagerne utover leirens grenser, og det er lov å si til den tidligere leirdeltageren at "dette er kanskje noe du bør ta videre med en annen voksen du stoler på", eller hjelpe vedkommende å komme i kontakt med en slik voksen, for eksempel sin lokale pastor, MBU-prest eller andre i MBU-ledelsen.

➤ **Politiattest**

Som leirsjef/ledere etc. ved MBUs leirer skal du fremvise politiattest, noe som ordnes enkelt elektronisk. Ved søknad om politiattest spør MBU-kontoret etter følgebrev til politiattest dersom du allerede ikke har fått det.

➤ **Reiseregning**

MBU refunderer reise for ledere til og fra leir. Det bør tilstrebes at man velger de billigste og mest miljøvennlige reisealternativene. Ta kontakt med MBU-konsulenten dersom du har noen spørsmål. Skjema for reiseregning finnes på MBUs nettsider og må fylles ut og sendes til MBU-kontoret innen én måned etter leiren er avsluttet.

Økonomiske ordninger for ledere knyttet til konfirmantleiren

Det er ulike ordninger av økonomisk støtte avhengig av hvilken leder man er, noe som er greit for deg som leder å vite.

MBU dekker hele reisen og oppholdet for **hovedledere**.

Hjelpeledere betaler hele reisen selv og halve oppholdet. MBU dekker resten.

MBU oppfordrer hjelpeledere til å søke menigheten om støtte.

Mengere betaler alt selv, reise og opphold, men MBU oppfordrer mengere om å søke menigheten om støtte.

RUTINER VED UFORUTSETTE HENDELSER

Som leirsjef er du ansvarlig for det som skjer på leiren. Du har ansvar for å legge en plan for håndtering av eventuelle alvorlige situasjoner, som for eksempel skader, ulykker eller dødsfall blant deltagere eller pårørende. Dette skal gjøres før leiren, slik at hele lederteamet er informert og at alle vet hva de skal gjøre dersom noe uforutsett oppstår.

Dersom det oppstår noe av alvorlig art, er det MBUs leder som har hovedansvar for oppfølging. Det er MBUs leder som uttaler seg eksternt.

➤ **Generelle sikkerhetsrutiner**

Oppdaterte deltagerlister

Leirsjef må ha med en liste med full oversikt over navn, fødselsdato, hjemmeadresse for alle deltagere, samt telefonnummer til foreldrene/ foresatte under leiren. Denne listen fås av MBU-kontoret, og SKAL være oppdatert til en hver tid under leiren.

Brannrutiner

Leirsjef og alle ledere må gjøre seg kjent med retningslinjer for brann på stedet. Dette inkluderer rømningsveier og møteplasser. OBS! Dersom dere skal ringe brannvesen, politi eller ambulanse må dere vite adressen til stedet dere er på.

Bading

Det skal alltid være minst 2 leder med når deltagerne bader, en leder i vannet og en på land. Ved større grupper, skal det være en leder per 15 deltagere. Det tilstrebes at en av lederne har livredningskurs. Det er lederne som er ansvarlig for deltagerne som bader. Dette gjelder også for deltagere som er over 18 år.

➤ **I tilfelle ulykke/skade som skjer på leiren har MBU følgende generelle alarmplan:**

1. Den lederen som det på forhånd ble avtalt skal ha ansvar ulykken/skaden/andre hendelser, leder "redningsaksjonen". Dette kan være en bestemt person eller den som oppdaget situasjonen. Denne lederen har ansvar for å holde oversikten, og å delegere oppgaver til de andre lederne.
2. Nødvendig førstehjelp igangsettes.
3. Hvis situasjonen krever det, ring etter ambulanse på telefonnummer 113.
4. Resten av lederteamet bør informeres så raskt det er hensiktsmessig.
5. Noen ledere må ta seg av de andre deltagerne. Det kan være lurt å samle alle for å forklare hva som har skjedd, slik at usanne rykter ikke sprer seg.

6. Dersom det skulle være behov for å få den skadde på sykehus, skal en leder være med. Dette bør være en leder som kan håndtere situasjonen, som har kunnskaper om det som har skjedd, den skadedes navn, fødselsdato, hjemsted og liknende.
7. Det er samtidig nødvendig at foresatte raskt informeres om det som har skjedd. Leirsjefen eller den som har hatt ledelsen gjør dette. Det er viktig at foresatte får god og riktig informasjon om hendelsen.
8. MBUs leder skal orienteres så snart som mulig etter at situasjonen er ivarettatt, uansett hendelsens «alvorlighetsgrad». Det er MBUs leder som har hovedansvar for det som skjer på arrangementer i MBUs regi, og det er han/hun som skal uttale seg til media eller andre foreldre og utenforstående. Henvis til han/henne dersom noen ringer.
9. Leirsjef eller den som ledet "aksjonen" skal etter leiren gi en rapport til MBU, enten muntlig til MBU-leder eller skriftlig til MBU-kontoret. Denne må være så nøyaktig som mulig slik at det ikke er noen tvil om hva som skjedde.

➤ **Ved andre krevende situasjoner på eller utenfor leiren**

I løpet av en leir kan det skje mye, både blant deltagerne på leiren og hjemme hos familie og venner. Det kan også forekomme større hendelser, slik som naturkatastrofer, krig og lignende, som er av slik art at det vil oppta og påvirke deltagerne. Ved saker som i stor grad angår en eller flere av deltagerne, kan det være nødvendig å samle leiren for å gi informasjon om det som har skjedd. Det er naturlig at leirpresten eller leirsjefen leder samtalen. Man bør ta flere forhold i betraktning før man gjør dette. Er det et ønske fra den som er berørt (her må man vurdere personvern)? Hvilke konsekvenser vil det få for leirdeltagerne dersom de får vite, eller ikke får vite? Hvilken virkning vil informasjonen ha på flertallet? Hva gjør dere hvis det kommer en voldsom reaksjon? Det er mange ting å tenke igjennom, og det er viktig at leirsjef og prest snakker litt om dette på forhånd. Leirpresten vil sannsynligvis ha erfaring med lignende episoder, og det er naturlig at han/hun tar et ansvar for dette. Hver situasjon krever individuell behandling, og bruk av skjønn er viktig!

I fortrolige samtaler med deltagere under en leir kan du eller en av de andre lederne få kjennskap til alvorlige forhold som dere føler dere er nødt til å bringe videre, både om situasjoner på leiren, men også om deltagerens hverdag. Som leder på leir har du ikke skrevet under på noen formell taushetsplikt. Får du kjennskap til noe du tror det er viktig at andre orienteres om eller saker du synes det er vanskelig å håndtere, skal du ta kontakt med MBUs leder, slik at dere sammen kan vurdere hvordan saken skal bringes videre.

➤ **Retningslinjer ved seksuelle overgrep**

I tilfeller hvor dette er aktuelt, henviser vi til MBUs retningslinjer ved seksuelle overgrep.

Retningslinjene er vedtatt 9.8.2013 av MBUs Landsstyre

Redigert 03.10.2016

Jeg bekrefter å ha lest «Retningslinjer for MBUs leirer» og forplikter meg til å følge disse så godt jeg kan

Sted, dato
